

CO 1/2 TAKHLE DĀ•T SI HOVĀŠZĀ•?

NedĀ•le, 27 Ā•erven 2021

Jan Neruda v jednĀ• ze svĀ•ch bĀ•snĀ•- pouĀ•il vĀ•tu: â€žVĀ•-m, Ā•-m jsem byl, byl jsem rĀ•d.â€œ JĀ• se s dovolenĀ•-m vĀ•rokem ztotoĀ•uji. I jĀ• jsem byla rĀ•da vĀ•-m, Ā•-m jsem byla. A bĀ•hem mĀ•ho krĀ•tkĀ•ho Ā•ivota jsem si vyzkoušel devatero Ā•emesel. NenĀ• to tĀ•-m, Ā•e bych byla nestĀ•lĀ•, ale hodnĀ• jsem cestovala a bĀ•vala jsem (a doteĀ• jsem kaĀ•dĀ• novĀ• pĀ•-leĀ•itosti, neboĀ• jak s oblibou Ā•-kĀ•vĀ•m: â€žNechci umĀ•-t hloupĀ•.â€œ

Abych dosĀ•hla svĀ•ho kĀ•Ā•enĀ•ho cĀ•le, vyhledĀ•vĀ•m stĀ•le novĀ• vĀ•zvy a chopĀ•-m se kaĀ•dĀ• moĀ•nosti, kterĀ• mĀ• mĀ•Ā•e posunout dĀ•l.

Jednou z mnoha pĀ•-leĀ•itostĀ•- byla roĀ•nĀ•- praxe v internĀ•tnĀ•- Ā•kole pro tĀ•Ā•ce mentĀ•lnĀ• postiĀ•enĀ• dĀ•ti, kterĀ• by mi pĀ•mi troĀ•e Ā•tĀ•stĀ•- mohla otevĀ•-t dalĀ•Ā•-pomyslnĀ• dvĀ•Ā•ka ke studiu sociĀ•lnĀ•- pedagogiky. BohuĀ•el, tento plĀ•n mi jeĀ•tĀ• nevyĀ•jel, ale je peĀ•livĀ• uloĀ•en v mozkovĀ•m Ā•juplĀ•-ku, jeĀ• otvĀ•-rĀ•m vĀ•dy, kdyĀ• mi pĀ•ijde na mysl: â€žCo jsem v Ā•ivotĀ• jeĀ•tĀ• nezkusila?â€œ

PĀ•iznĀ•m se, Ā•e nemĀ•m tuĀ•enĀ•, jak probĀ•-hĀ• Ā•kolskĀ• systĀ•m a socializace tĀ•Ā•ce mentĀ•lnĀ• postiĀ•enĀ•ch dĀ•tĀ•- v Ā•esku, ale ve Ā•vĀ•carsku je povinnĀ• Ā•kolnĀ•- dochĀ•zka Ā•plnĀ• pro vĀ•jechny, bez ohledu na postiĀ•enĀ•-. NezĀ•leĀ•- na tom, Ā•e nĀ•kterĀ• dĀ•ti nedokĀ•Ā•- mluvit, udrĀ•et tuĀ•ku, ani nechĀ•pou vĀ•znam jednotlivĀ•ch slov. MusĀ•- do Ā•koly a basta. Ā•kolnĀ•- plĀ•n je pak pĀ•izpĀ•soben jejich moĀ•nostem a dispozicĀ•-m, aby se mohly pĀ•ipravit na budoucĀ•- Ā•ivot v dospĀ•losti.

Skupina dĀ•tĀ•-, kterĀ• jsem mĀ•la na starosti, patĀ•ila k tĀ•m Ā•Ā•astnĀ•jĀ•-m, neboĀ• byly plnĀ• mobilnĀ•-. JistĀ•, mĀ•ly jistĀ• omezenĀ•- motoriky, Ā•i drobnĀ• fyzickĀ• nedostatky, ale mohly se pohybovat vĀ•tĀ•jinou volnĀ•, bez cizĀ•- pomoci. CoĀ• pro nĀ•s vychovatele nebyla vĀ•dy vĀ•hoda, neboĀ• jejich elĀ•n pĀ•ipomĀ•nal dvaceti Ā•tyĀ•hodinovou jĀ•zdu na adrenalinovĀ•m kolotoĀ•i. UhlĀ•-dat pytel blech by bylo jistĀ•- jednoduĀ•jĀ•-.

Co do mentĀ•lnĀ•-ho postiĀ•enĀ•-, to dohnaly neuvĀ•Ā•itelnou vynalĀ•zavostĀ•- a spekulantstvĀ•-, jeĀ• nemĀ•i obdoby.

NĀ•zvy zastaralĀ•ch diagnĀ•z, kterĀ• mnozĀ•- z nĀ•s dodnes pouĀ•vĀ•- jako oblĀ•-benou dobĀ•me mĀ•-Ā•menou invektivu, v jejich podĀ•nĀ•- Ā•plnĀ•, ztrĀ•cely vĀ•znam. A tak oblĀ•-benĀ•: â€žDebile, Imbecile nebo Idiote!â€œ by se ve srovnĀ•nĀ•- s nĀ•imi dĀ•tmi dalo povaĀ•ovat za lichotku, neboĀ• co do postiĀ•enĀ•-, to jim na chytrosti rozhodnĀ•- nebylo.

Skupina svĀ•Ā•enĀ•ch dĀ•tĀ•- byla velmi rĀ•znorodĀ•. NĀ•kterĀ• dĀ•ti se jiĀ• postiĀ•enĀ• narodily, nĀ•kterĀ• se narodily zdravĀ• a zĀ•-skaly mentĀ•lnĀ•- postiĀ•enĀ•- bĀ•hem Ā•ivota buĀ• po Ā•raze, nebo po nepovedenĀ• operaci. Tak jako tak, vĀ•jechny dĀ•ti jsem straĀ•nĀ• milovala a kaĀ•dĀ• 1/2 den s nimi pĀ•inesl Ā•smĀ•vnĀ• 1/2 zĀ•Ā•itek.

K naĀ•Ā•- kaĀ•dodennĀ•- prĀ•ci na internĀ•tĀ• patĀ•ilo pĀ•ipravovat dĀ•ti na společenskou interakci. K tomu samozĀ•mejmĀ• patĀ•ilo i stolovĀ•nĀ•-, společnĀ•- vaĀ•menĀ•-,

Äi nÄivÄjtÄva restaurace. MusÄ-m Ä™Ä-ci, Ä¾e vÄjehny to zvlÄjdaly bravurnÄ, dokonce i ty, kterÄ© se potÄ½kaly s motorickÄ½mi obtÄ-Ä¾emi.

PÄ™i spoleÄnÄ©m stolovÄjnÄ- sedÄl vÄ¾dy jeden vychovatel mezi dvÄma dÄtmi a tak dohlÄ-Ä¾el na sprÄjvnÄ© drÄ¾enÄ- tÄla, pÄ™Ä-boru, popÄ™Ä-padÄ pomohl nakrÄjet maso, Äi pouze udrÄ¾oval spoleÄenskou konverzaci. Jak uÄ¾ to u dÄtÄ- bÄ½vÄj, nÄ kterÄ© mÄj rÄjdo to, nÄ kterÄ© ono, ale snÄ-st musely vÄ¾dycky vÄjehno, chtÄ nechtÄ.

Jedno z dÄvÄÄjtek milovalo salÄjt Caprese, coÄ¾ nebylo Ä¾ÄdnÄ½m pÄ™ekvapenÄ-m, kdyÄ¾ mÄlo italskÄ© koÄ™eny, ale k smrti nenÄjvidÄlo kousat maso. CoÄ¾ o to, jemnÄ© kuÄ™ecÄ- nebo krÄ-tÄ- masÄ-Äko se pokousalo snadno, ale hovÄzÄ- nebo vepÄ™ovÄ© vyÄ¾adovalo jiÄ¾ jistou nÄjmahu Ä¾vÄ½kacÄ-ho svalu, a na to bylo to dÄvÄÄjtko moc lenivÄ©. My jsme si byli samozÄ™ejmÄ jejÄ-ho lenivÄ©ho rozmaru vÄdomi, a tak jsme jÄ- vÄ¾dy za vynalo¾enou nÄjmahu slÄ-bili oblÄ-benÄ½ salÄjt s mozzarellou, rajÄaty a bazalkou, abychom jejÄ- Ä¾vÄ½kacÄ- svaly nÄjak odÄjkodnili.

TehdejÄjÄ- obÄd nebyl jinÄ½. PodÄjvalo se libovÄ© hovÄzÄ- maso s omÄjÄkou a bramborami. ProtoÄ¾e jsem mÄla ono dÄtko na starosti, nachystala jsem se na plÄjnovanÄ© martÄ½rium pÄ™edem a polo¾ila jsem pÄ™ed ni salÄjt, jakoÄ¾to slÄ-benou odmÄnu za pokousanÄ© maso.

DÄvÄÄjtko se na mÄ usmÄjlo a s chutÄ- si vlo¾ilo kus hovÄzÄ-ho do Äst, nÄjleÄ¾itÄ ho povÄjlelo z jednÄ© strany na druhou, a aby se neÄ™eklo, pÄjrkÄjt do nÄj kouslo.

S radostÄ- mi vlastnÄ-, jak jsem tuto situaci bezbolestnÄ zvlÄjdla, vÄnovala jsem se druhÄ©mu dÄ-tÄti, kterÄ© bojovalo s tupÄ½m noÄ¾em a hrozilo mu pÄ™eseknutÄ-tepny vidliÄkou. Po oÄku jsem sledovala dÄvÄÄjtko, jak s chutÄ- Ä¾uÄ¾lÄj hovÄzÄ- maso a dÄjle jsem rozmÄlÄ-ovacÄ-mu procesu nevÄnovala pozornost.

Po nÄjakÄ© chvÄ-li moje svÄÄ™enkynÄ do mÄ pyÄjnÄ dloubla a ukÄjzala na prÄjzdnÄ½ talÄ-Ä™. Aby se neÄ™eklo, nahÄjzela do sebe jeÄjtÄ pÄjr brambor a vÄ½znamnÄ Äekala na zaslou¾enou odmÄnu.

SpokojenÄj se svÄ½m pedagogickÄ½m pÄ™Ä-stupem jsem jÄ- zaslou¾enou odmÄnu samozÄ™ejmÄ bez okolkÄ dala a lenivÄj Ä¾vÄ½kalkynÄ se do salÄjtu s radostÄ- pustila.

ZdÄjlo se mi, Ä¾e obÄ dÄtka mi svÄÄ™enÄj jsou dobÄ™e obstarÄjna, soubor s pÄ™Ä-borem zaÄ¾ehnÄjn, a tak mi nebrÄjnulo nic v tom, abych se i jÄj vÄnovala svÄ©mu obÄdu.

UÄ¾ pÄ™i prvnÄ-m soustu masa se mi nÄ co nepozdÄjvalo, pÄ™i druhÄ©m jsem pojala jakÄ©si podezÄ™enÄ- a pÄ™i tÄ™etÄ-m mi bylo vÄjehno ÄplnÄ jasnÄ©. MilÄj lenivÄj Ä¾vÄ½kalka maso nÄjleÄ¾itÄ oÄ¾uÄ¾lala, v mÄ© nepozornosti ho vytÄjhla z Äst a nasklÄjdala mi ho na talÄ-Ä™ tak, abych si niÄehö nevÄjimla.

Tady by se hodilo rÄ-enÄ- â€žVlk se naÄ¾ral a maso zÄ-stalo celÄ©.â€œ

A pak Ä¾e jsou mentÄjlnÄ postiÄ¾enÄ© dÄti hloupÄ©! Dobrodru¾ka VERONIKA

